

Simptomi autizma i kako ih prepoznati

Jedna od najvažnijih stvari koje možete uraditi kao roditelj jeste naučiti da prepoznate simptome autizma i upoznati se sa tipičnim prekretnicama u razvoju vašeg djeteta.

Doba u kome je moguće dijagnostikovati autizam varira, kao i intenzitet ranih simptoma. Ponekad se prvi znakovi mogu prepoznati kod beba starih nekoliko mjeseci. U drugim slučajevima ponašanja se mogu uočiti u drugoj ili trećoj godini života, a nekada i kasnije. Važno je imati na umu da ne pokazuju sva djeca s autizmom sve znakove. Tako, mnoga djeca koja nemaju autizam mogu pokazati nekoliko znakova. Zbog toga je izrazito važna stručna evaluacija.

Glavni simptomi autizma su:

- Teškoće u komunikaciji i socijalizaciji
- Ograničena, ponavljajuća ponašanja

Bilo da simptomi autizma počnu u ranom djetinjstvu ili dugo vremena prođu neopaženo, oni mogu biti uporni i ometati svakodnevni život osobe. Iz tog razloga vrlo je važno uspostavljanje rane dijagnoze.

Izazovi u komunikaciji

Djeca i odrasli s autizmom mogu imati **poteškoće u verbalnoj i neverbalnoj komunikaciji**. Postoji mogućnost da osobe s autizmom **dobro ne razumiju ili ne koriste**:

- Govor
- Gestikulaciju
- Kontakt očima
- Izraze lica
- Ton komunikacije
- Ekspresije koje se ne shvataju doslovno

Dodatni društveni izazovi mogu uključivati poteškoće sa:

- Prepoznavanjem tuđih emocija i namjera
- Prepoznavanjem vlastitih emocija
- Izražavanjem emocija
- Traženjem emocionalne potpore kod drugih
- Previše nadražaja u društvenim situacijama
- Učestvovanjem u razgovoru
- Razumijevanjem ličnog prostora (primjerena udaljenost od drugih osoba)

Ograničena i ponavljajuća ponašanja

Autistični spektar uključuje velik broj ograničenih i ponavljajućih ponašanja. Ona mogu uključivati:

- Ponavljajuće pokrete tijela (npr. ljuljanje, mahanje, okretanje ili trčanje naprijed-nazad)
- Ponavljajuće pokrete s predmetima (npr. okretanje točkova ili mahanje štapićima)
- Dugotrajno gledanje u svijetla ili predmete koji se vrte
- Ritualna ponašanja (npr. slaganje ili doticanje predmeta određenim obrascem)
- Uska ili izrazita zanimanja za specifične teme
- Potrebu za ustaljenom rutinom i otpor promjeni (npr. isti dnevni raspored, obrok, odeća ili put do škole)